

граждани еднакво да мислятъ върху начина на държавното управление. Хората, които приблизително еднакво схващатъ нѣщата и които въ съжденията си иматъ общи възгледи върху главните точки на управлението, образуватъ една политическа организация, съставята една партия. Ето защо въ държави съ управление, което се упражнява отъ народа, чрѣзъ негови избраници (отговорни предъ него), съ управление парламентарно, съществуването на политическите партии е наложително, то е въ самия зародишъ на подобни управления. Не сѫ прави онѣзи, които казватъ, че партиите били виновни за лошото управление на страната. Партиите съществуватъ въ всички държави съ парламентарно управление. Тѣ сѫ съществували у насъ още при самото създаване на нашата духовна независимостъ, ярко се очертаха и при създаването на самата конституция. Но за нашите днесъ многобройни партии може да се каже справедливия укоръ, че повечето отъ тѣхъ не сѫ политически организации, различаващи се една отъ друга въ схващанията си върху начина, по който най-цѣлесъобразно и най-полезно да се служи народу, а сѫ котерии съ лични амбиции, за лични блага, за взаимно облагодѣтелствуване.

И наистина, въ що се различаватъ помежду си Стамболовистката, Радославистката и Тончевистката партия? Какви принципи отъ държавенъ характеръ ги дѣлятъ? По външната политика и единитетъ, и другите, и третите считатъ Русия за най-голѣмъ врагъ на България. Бѣше врѣме, когато тѣ образуваха и дружинки „България еа себе си“ и чупѣха ребрата